BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
TUZLANSKI KANTON
GRAD GRAČANICA

PREDLAGAČ: GRADONAČELNIK

RAZMATRA: GRADSKO VIJEĆE

OBRAĐIVAČ:
SLUŽBA ZA PODUZETNIŠTVO,
LOKALNI RAZVOJ I FINANSIJE

INFORMACIJA

O RADU I VRŠENJU NADZORA
GRADSKIH INSPEKCIJA ZA 2018. GODINU

Gračanica, maj 2019. godine

I UVODNI DIO

Na osnovu člana 132. stav 2.tačka 3. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:35/05), Programa rada Općinskog vijeća Gračanica za 2019.godine, Općinske inspekcije su dužne podnijeti Izvještaj o izvršenim inspekcijskim nadzorima u 2018. godini.
Cilj Izvještaja je ukazati na pojave i probleme, poduzete aktivnosti sa prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvještaju su obrađeni vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima te prijedlog u kojem bi pravcu trebalo mjenjati pojedina zakonska rješenja.

Postupak inspekcijskog nadzora, u skladu sa odredbama zakona i drugih propisa, provode državni službenici sa posebnim ovlaštenjima (inspektori) i to na način da neposredno vrše uvid u zakonitost rada, poslovanja i postupanja pravnih i fizičkih lica kao i građana (u daljem tekstu; subjekti nadzora). Postupajući po gore navedenom i zatečenom činjeničnom stanju preduzimaju odgovarajuće savjetodavne, upravne i prekršajne mjere kao i kontrolu izrečenih mjera.

Odsjek za inspekcijske poslove, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Gračanica, broj: 02-05-2864/2018 od 03.11.2018. godine se sastoji od dole pobrojanih inspekcija, te u organizacijskom pogledu, nema unutrašnjih organizacionih jedinica.
Odsjek za inspekcijske poslove broji 5 državnih službenika i 2 namještenika, a da bi bio u potpunosti popunjen neophodno je primiti još tri inspektora, što je prikazano u tabeli 1.

R.br.	Naziv radnog mjesta - pozicija	Status	Pravilnikom predviđeno	Popunjenost
1.	Šef Odsjeka – Glavni inspektor	Državni službenik	1 izvršilac	1 izvršilac
2.	Urbanističko-građevinski inspektor	Državni službenik	2 izvršioca	1 izvršilac
3.	Tržišno-ugostiteljski inspektor	Državni službenik	1 izvršilac	1 izvršilac
4.	Komunalni inspektor	Državni službenik	2 izvršioca	2 izvršioca
5.	Sanitarni inspektor	Državni službenik	1 izvršilac	-
6.	Inspektor za puteve	Državni službenik	1 izvršilac	-
7.	Viši referent – Komunalni redar	Namještenik	2 izvršioca	2 izvršioca
UKUPNO			10 izvršilaca	7 izvršilaca

tabela 1.

Općinski inspektori, u skladu sa odredbama zakona i drugih propisa kao i Odluke o organizaciji općinskih organa uprave, organizovani su na način da se vrši inspekcijski nadzor u sljedećim oblastima nadzora:

- Oblast nadzora komunalne inspekcije;
- Oblast nadzora urbanističko-građevinske inspekcije;
- Oblast nadzora tržišno-ugostiteljske inspekcije.

Provodeći inspekcijske nadzore u navedenim oblastima vršen je inspekcijski nadzor u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su donošeni od strane Parlamenta FBiH, Skupštine Tuzlanskog kantona i Općinskog vijeća Gračanica.
Oblasti inspekcijskog nadzora su po pitanju primjene procesnih i organizacionih zakona uređena sljedećim zakonima i to:

- Zakon o državnoj službi u F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12));
- Zakon o organizaciji organa uprave u F BiH („Sl. novine F BiH“, broj: 35/05);
- Zakon o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 02/98 i 48/99);
- Zakon o prekršajima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj: 66/13, 73/14);
- Zakon o inspekcijama u F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 73/14 i 19/17).

Općinske inspekcije su shodno Programu rada vršile nadzor nad sprovođenjem zakona i drugih propisa u cilju postizanja pravne sigurnosti i zaštite interesa pravnih lica, fizičkih lica i građana.

II OCJENA STANJA POSTIGNUTIH REZULTATA

U izvještajnom periodu inspekcijski poslovi su vršeni kroz redovne i vanredne kontrole, kao i intervencije na osnovu usmenih i pismenih predstavki stranaka.
Prema organizacionom obliku kontrolisana su pravna i fizička lica, koja obavljaju djelatnost iz oblasti građenja, komunalne oblasti, kao i trgovinske i ugostiteljske djelatnosti.
U svim slučajevima gdje su inspektori utvrdili nepravilnosti preduzete su odgovarajuće mjere u skladu sa zakonima i zakonskim propisima iz spomenutih oblasti.
U izvještajnom periodu vršene su mješovite kontrole kod istog subjekta nadzora iz oblasti postojeće tri inspekcije, a sve u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg rada.

U toku 2018. godine za izvršavanje postavljenih poslova i zadataka u navedenim oblastima nadzora bilo je angažovano ukupno: glavni inspektor, 4 inspektora i 2 komunalna redara, koji su obavljali poslove nadzora svako iz svoje nadležnosti, kao i druge upravne i stručne poslove, te rad u komisijama imenovanim od strane Općinskog načelnika.

Općinske inspekcije su shodno Programu rada vršile nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa u cilju postizanja pravne sigurnosti i zaštite interesa pravnih i fizičkih lica i građana. Ovakvim radom uspostavljen je interaktivan odnos između inspekcije i subjekta nadzora u smislu edukativno-preventivnog djelovanja inspekcije. Po primljenoj dojavi od strane građana inspektori su dužni postupati na način i u rokovima propisanim zakonom i drugim propisima.

U ostvarivanju prava građana inspektori su osiguravali uslove da građani mogu na efikasan, brz i jednostavan način ostvariti svoja prava i u tom cilju, isti su pružali pravnu pomoć i davali odgovarajuća objašnjenja i upute za ostvarivanje njihovih prava i obaveza. Postavljanjem WEB stranice Općine Gračanica omogućeno je svim zainteresovanim da upute primjedbe, prijedloge i sugestije koje se odnose na rad inspekcija, kao i postavljanja pitanja iz nadležnosti inspekcija. Ovim je ostvaren cilj dostupnosti i transparentnosti u radu inspekcije.
U cilju pružanja pomoći u ostvarivanju prava iz određenih oblasti ostvaren je kontakt sa preko 1.000 stranaka iz svih mjesnih zajednica općine Gračanica.
Otežan rad inspekcijskim organima predstavlja nedostatak prostora i lociranje inspekcije na jednom mjestu radi efikasnijeg praćenja rada i prijema stranaka, kao i veliki broj stranaka koji se obraćaju zahtjevima koji nisu iz nadležnosti istih, a koji se najčešće odnose na problematiku iz domena izgradnje i održavanja puteva, utvrđivanje prava posjeda i vlasništva te utvrđivanje granica parcela i drugo.
U ovom dijelu želimo posebno naglasiti da se određeni broj stranaka svakodnevno obraća po istom osnovu te iako dobije usmene i pismene upute inspektora o poduzetim radnjama i nadležnostima inspekcije, i dalje vrše pritisak na rad inspektora.

Na osnovu poziva Općinskog Suda, inspektori su po ovlaštenju Općinskog načelnika redovno učestvovali u postupcima koji se odnose na sudsko odlučivanje, a po podnesenim prigovorima stranaka na izrečene sankcije po izdatim prekršajnim nalozima inspekcijskih organa. Napominjemo da ove aktivnosti traže dodatno angažovanje inspektora u Općinskom sudu Gračanica, Odjeljenje za prekršaje.
Pored redovnih poslova inspekcije su uzele učešće u radu pojedinih Komisija imenovanih od strane Općinskog načelnika i Šefova službi:

- Komisija za utvrđivanje uslova minimalno tehničke opremljenosti, zaštite na radu, sanitarnih i zdravstvenih uslova za obavljenje ugostiteljske djelatnosti, pri čemu je obavljeno 25 komisijskih pregleda, a na osnovu čijih Zapisnika je isto tako izdato 25 Rješenja o ispunjavanju uslova minimalno-tehničke opremljenosti i drugih zakonom propisanih uslova za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.
- Komisija za utvrđivanje prava na novčanu participaciju u realizaciji projekata novih tehnologija od interesa za primarnu poljoprivrednu proizvodnju na području Općine Gračanica
- Komisija za utvrđivanje prava na novčanu podršku za sufinansiranje nabavke nove mehanizacije i opreme
- Komisija za kontrolu izdatih rješenja u vrijeme održavanja gračaničkog vašara u novembru 2018. godine, pri čemu je, tokom rada izvršen pregled svih pravnih, fizičkih subjekata, te građana, koji su vršili prodaju u vrijeme Vašara, ili vršili druge uslužne djelatnosti.

- Komisija za davanje stručne ocjene u postupku izdavanja odobrenja za građenje u postupcima legalizacije bespravno izgrađenih objekata na području Općine Gračanica.
- Komisije za javne nabavke Općine Gračanica;
- Komisije za tehničke prijeme stambenih i poslovnih objekata;
- Praćenje Akcionog plana energetski održivog razvoja Općine Gračanica za period 2015-2020, te izrada izvještaja o realizaciji istog.

U toku 2018.godine poseban doprinos Općinske inspekcije su dale kroz rad po zahtjevima socijalno ugroženih branitelja i članova njihovih porodica sa područja općine Gračanica, a po kontroli utroška bespovratnih sredstava za pomoć u rješavanju stambenih potreba naprijed navedene populacije.

Općinske inspekcije su uzele učešća u edukaciji koje je organizovala ADS FBIH kao i prisustvo raznim seminarima, tematskim sjednicama, radionicama i okruglim stolovima.

Kada su u pitanju upravne mjere i radnje koje su preduzimane od strane inspekcija Općine Gračanica, ističemo da je ukupno u 2018. godini izvršeno 1225 inspekcijskih nadzora. Zbog povreda zakona i drugih propisa nad kojima su inspektori vršili nadzor, doneseno je ukupno 257 rješenja kojima je naloženo otklanjanje nepravilnosti i nedostataka. U drugim predmetima su donošeni zaključci kojima je postupak inspekcijskog nadzora obustavljan iz razloga nepostojanja uslova za vodjenje postupka inspekcijskog nadzora (rješavanje prethodnog pitanja), nenadležnosti ili iz razloga nepostojanja nepravilnosti u radu subjekata nadzora. Osim navedenih upravnih mjera, inspektori su u prethodnoj godini donosili i druge akte (dopisi, odgovori na zahtjeve, upozorenja i slično (slika 1).

Važno je napomenuti, da je obavljen veliki broj pregleda gdje se ukazivalo usmenim putem, bez potrebe pisanog evidentiranja, jer su subjekti nadzora otklanjali nepravilnosti na licu mjesta, iz čega se vidi da su inspektori težište rada stavili na preventivno djelovanje, a tek u iznimnim slučajevima nepostupanja po nalozima inspektora, preduzimale su se i druge zakonom predviđene mjere.

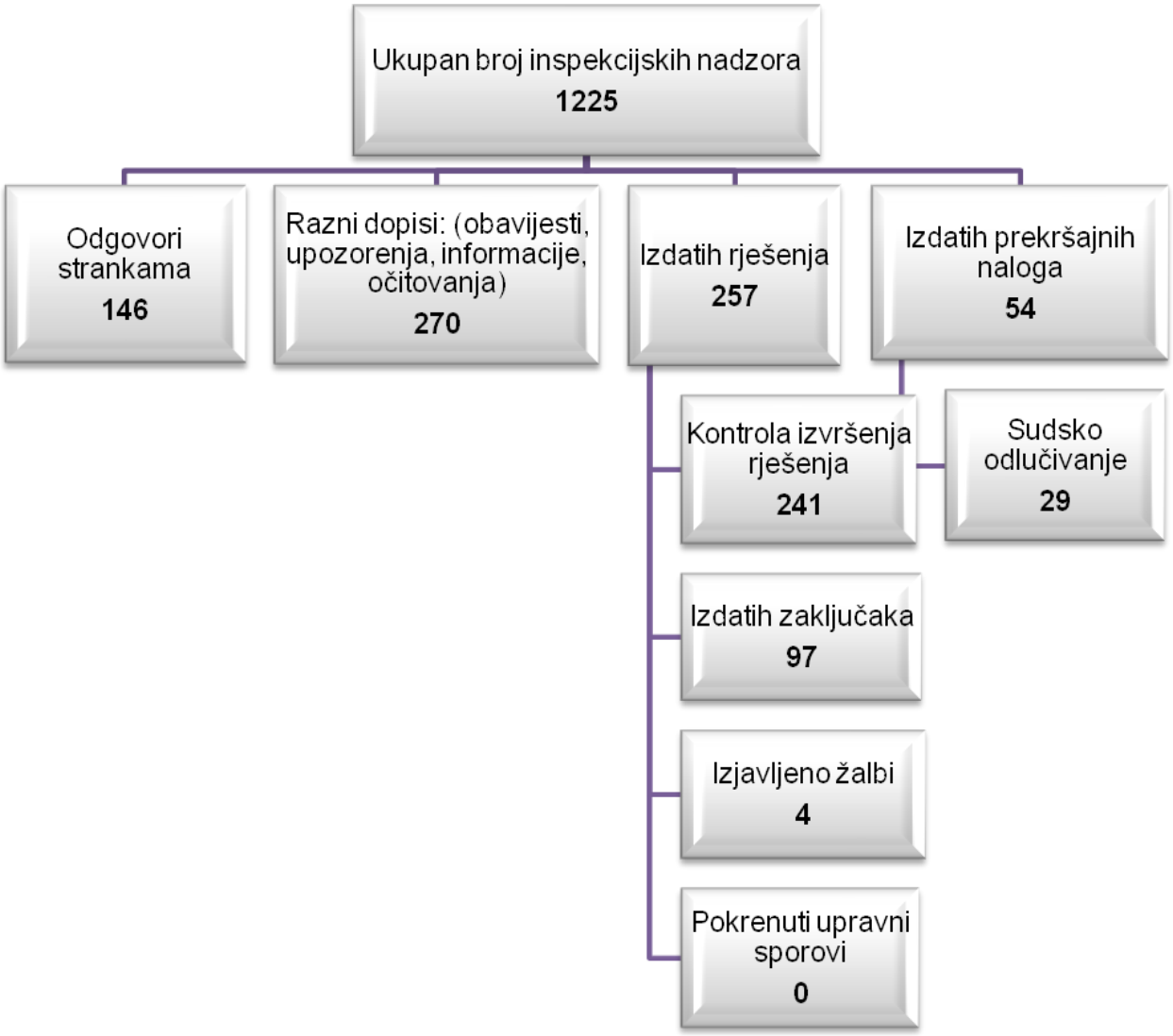

sl. 1

Općinske inspekcije su tokom 2018.godine zaprimile veći broj zahtjeva stranaka nego u proteklim izvještajnim periodima, kao i naložile veći broj upravnih mjera, a što je vidljivo iz uporednog dijagrama realizacije općinskih inspekcija za 2016., 2017. i 2018.godinu, (slika 2).

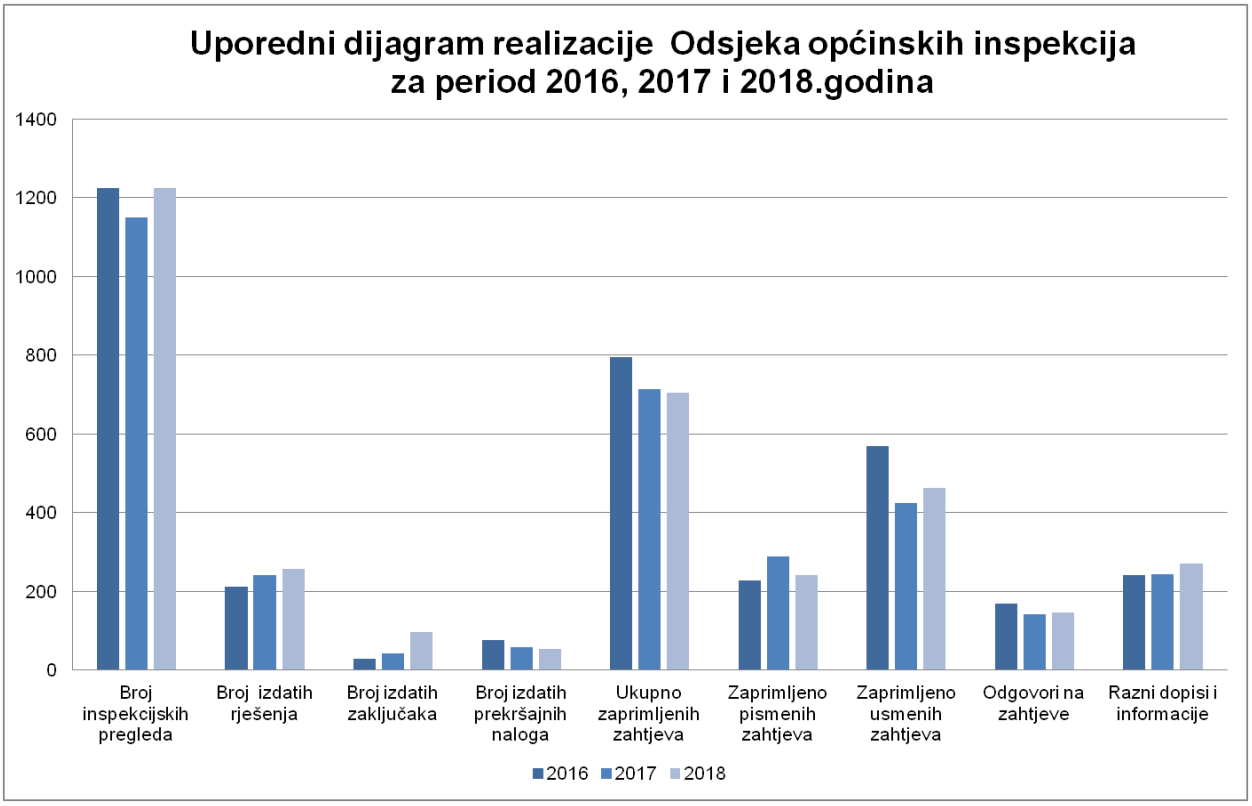

sl. 2

Zakonom o prekršajima je propisana obaveza svih ovlaštenih organa da sve izdate prekršajne naloge elektronski evidentiraju u Jedinistvenom registru novčanih kazni i prekršajne evidencije, a koji se vodi kod nadležnih državnih organa (sadašnja Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka-IDEEA kao i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH).

Članom 23. stav 2. Zakona o prekršajima FBiH predviđeno je da u slučaju plaćanja novčane kazne u zakonskom roku od 8 dana kažnjenik se oslobađa plaćanja 50% iznosa izrečene novčane kazne.

Analizirajući realizaciju po izdatim prekršajnim nalozima nakon donošenja izmjene Zakona o prekršajima ("Službene novinama Federacije BiH", broj 63/14), konstatovano da je ista povećana za 50% (slika 3).

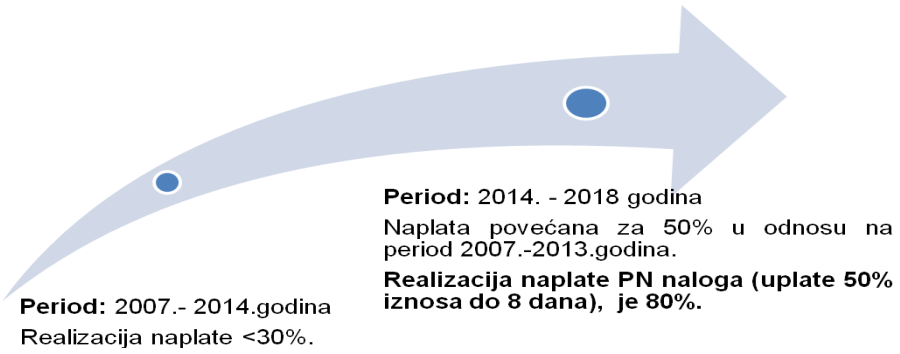

sl. 3

Na slici 4. dat prikaz izdatih prekršajnih naloga za navedeni izvještajni period.

sl. 4

U izvještajnom periodu ostvarena je saradnja sa Federalnom i Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove Tuzla, Ministarstvom prostornog uređenja i zaštite okolice, Ministarstvom pravosuđa i uprave kao i drugim općinskim inspekcijama, PU Gračanica kroz usmene (telefonske) i lične kontakte. Saradnja se ogleda na razmjeni iskustava o pojedinim pitanjima koja se pojavljuju kao predmet inspekcijskog nadzora, kao i mješovitim inspekcijskim nadzorom.

U nastavku je prezentiran pregled izvršenih inspekcijskih nadzora parcijalno prema postojećim inspekcijama, pojave i probleme koji su uočeni prilikom vršenja nadzora, pojedini vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa sa prijedlogom mjera za prevazilaženje uočenih problema.

III OBLAST NADZORA KOMUNALNE INSPEKCIJE

Komunalna inspekcija Općine Gračanica je vršila inspekcijski nadzor nad sprovođenjem postojećih propisa koji regulišu komunalnu oblast, definisanu Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik TK-a“ broj: 11/05). Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti, pored navedenog zakona, vršen je i u odnosu na provodjenje sljedećih općinskih odluka:

- Odluka o vršenju komunalni djelatnosti i komunalnom redu („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 05/07, 08/09, 12/10 i 02/12);
- Odluka o odvođenju i prečišćavanju otpadnih voda na području Općine Gračanica („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 08/07);
- Odluka o privremenom korištenju javnih površina („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 04/06);
- Odluka o snabdijevanju toplotnom energijom stambenog i poslovnog prostora u Gračanici daljinskinm grijanjem i uslovima za isporuku i preuzimanje toplotne energije („Službeni glasnik Općine Gračanica”, broj: 02/11).

Vršeći inspekcijski nadzor u 2018-oj godini Komunalna inspekcija je:

- izvršila *727* inspekcijskih nadzora;
- donijela *161* rješenja o otklanjanju nedostataka, koji su uglavnom donošeni po službenoj dužnosti, a u određenom broju i po inicijativama građana;
- *donijela 4* zaključka koji se odnose na oglašavanje o nenadležnosti komunalne inspekcije ili da ne postoje uslovi za vođenje postupka inspekcijskog nadzora;
- izdala *35* prekršajnih naloga;
- zaprimljeno je *409* zahtjeva stranaka i to *167* pismenih zahtjeva a na iste zahtjeve je dostavljeno isto toliko odgovora sa odgovarajućim pojašnjenjima i uputama za ostvarivanje svojih prava i interesa ili obavijesti o upravnim mjerama koje je donijela ova inspekcija, te *242* usmenih zahtjeva (zahtjev putem telefona ili neposrednim kontaktom);
- urađeno je *119* raznih drugih dopisa, informacija i sl.
- Izjavljena je *1* žalba na rješenje inspektora, čije je rješavanje u toku.

Ova inspekcija u svom radu je redovno obavljala korespodenciju sa građanima fizičkim i pravnim licima te javnim ustanovama, ministarstvima, vladinim i nevladinim organizacijama i dr. a koja se odnosila na odgovore o postupanju, davanju informacija, obavjesti, dostavu podataka, izvještaja, planova i slično.

U radu inspekcije važno je istaći da je saradnja sa PU Gračanica bila na zavidnom nivou, a koja se ostvarivala uglavnom pružajući razne asistencije inspektorima u radu na terenu.

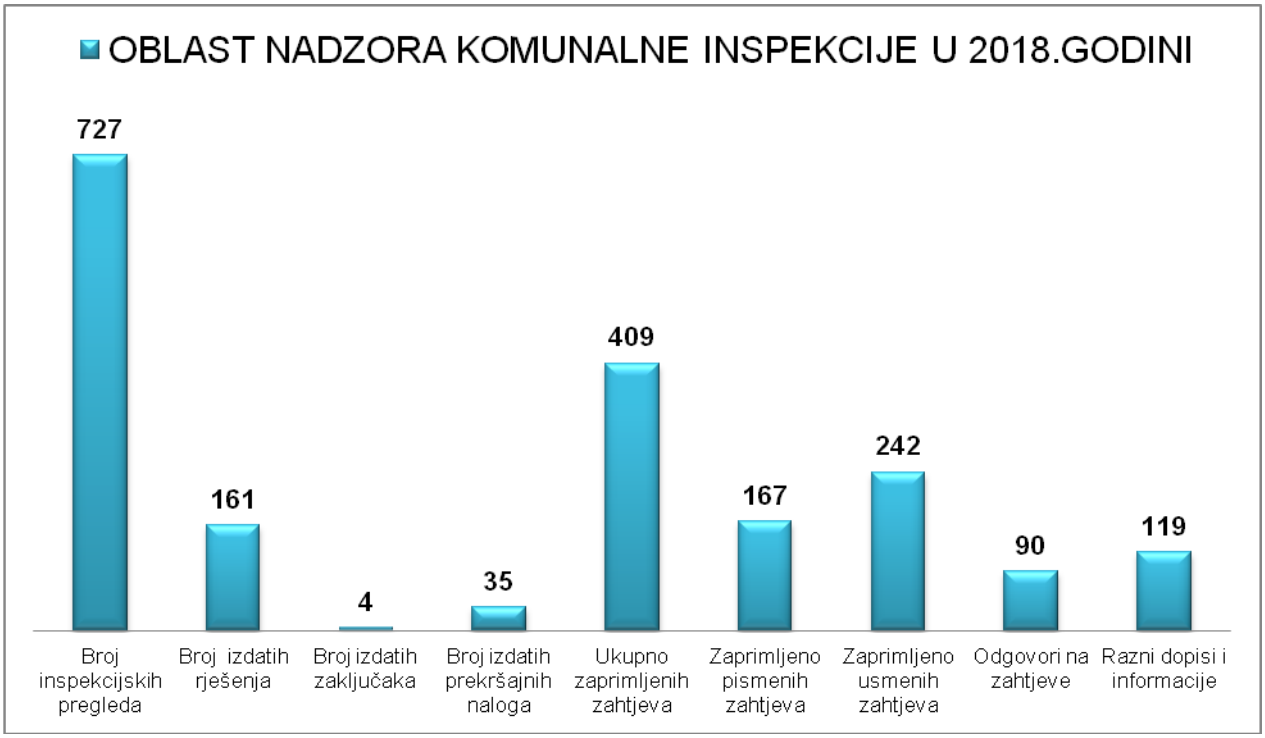

sl. 5 Grafički prikaz mjera po inspekcijskim nadzorima komunalne inspekcije za 2018. godinu

Inspekcijski pregledi su se odnosili najviše na kontrolu provođenja odredaba Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu, u dijelu koji se odnosi na: uključenost u organizovani odvoz smeća, zauzimanje javnih površina, izlaganje robe i postavljanje rashladnih uređaja ispred poslovnih prostora, reklamnih panoa i firmi, postavljanje plakata, skela, odlaganje građevinskog materijala, i drugo. Takođe aktivnosti su vođene oko čišćenja zaprljanih javnih površina, na kontrolu vršenja ulične prodaje bez odobrenja, zaštite zelenih površina, vodotoka, odlaganje i odvoz komunalnog otpada i kućnog smeća, prekopavanje javnih saobraćajnih i zelenih površina, držanje domaćih životinja, bespravno postavljanje raznih predmeta, deponovanje otpadnog materijala i zemlje na javnim površinama, ispuštanje otpadnih voda na javne i druge površine i dr.

Vršenjem inspekcijskog nadzora pravna lica, fizička lica i građani su upozoravani na utvrđene nepravilnosti koje su iste najčešće otklanjali po inspekcijskom zapisniku, a za one koji to nisu činili donošena su rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka.

U 2018.godini komunalni inspektori donijeli su 161 rješenje o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti a najveći broj rješenja se odnosio na uključivanje u organizovani odvoz smeća, kao i zauzimanje javnih površina.

Važno je napomenuti da je JP “KOMUS” Gračanica nastavio sa aktivnostima uključivanja u organizovani odvoz smeća subjekata koji nisu bili uključeni, a što je za rezultat imalo čišće vodotoke i smanjenje broja divljih deponija, odnosno manju količinu odloženog otpadnog materijala na nepravilan način.

Za nepostupanje po rješenjima inspektora poduzimane su i represivne mjere donošenjem prekršajnih naloga koji su u skladu sa zakonski propisanom visinom. U toku 2018.godine izdato je 35 prekršajnih naloga.

Kada je u pitanju zauzimanje javnih površina za postavljanje ljetnih bašti, izlaganje robe i postavljanje rashladnih vitrina, uglavnom svi subjekti pribavljaju odgovarajuća odobrenja, što je rezultat višestrukih inspekcijskih pregleda kod tih korisnika javnih površina tokom tekuće i ranijih godina.
Pojačanim nadzorom komunalne inspekcije u oblasti kontrole uličnih prodavača, njihov broj je sveden na povremene sporadične slučajeve.

Kada je u pitanju rad javnih preduzeća, komunalna inspekcija svakodnevno kontroliše da li se JP „Komus“ Gračanica u svom radu pridržava odredbi Odluke o komunalnim djelatnostima i komunalnom redu te u skladu s tim poduzima mjere iz svoje nadležnosti.
Kako je jedan od bitnih uslova za sprečavanje nastanka divljih deponija i uključivanje što većeg broja korisnika u organizovano prikupljanje smeća, te u tom smislu Komunalna inspekcija pruža odgovarajuću pomoć JP "Komus" Gračanica, s ciljem da se organizovanim odvozom smeća obuhvati što veći broj korisnika.

Prema podacima dobijenim od gore navedenog JP-a, inspektori su izvršili obilazak svih neuključenih poslovnih objekata koji su se nakon toga svi uključili u organizovani odvoz smeća zaključivanjem ugovora.
Određenih problema kod uključivanja u organizovan odvoz smeća ima kada su građani u pitanju a oni koji odbiju uključenje u organizovano prikupljanje smeća poduzimaju se zakonom i odlukom propisane mjere.
Nakon provedenih aktivnosti, koje su se ogledale u izricanju upravnih mjera, primijećen je porast uključenih pravnih i fizičkih lica u organizovani odvoz smeća, a naročito u novouključenim mjesnim zajednicama.

Značajno je takođe napomenuti da Komunalna inspekcija vrši kontrolu tokom izvođenja građevinskih radova, sa aspekta pribavljanja odgovarajućih odobrenja od nadležne općinske službe za prokopavanje javnih površina, onečišćenja saobraćajnica naročito prilikom postavljanja PTT, elektro i instalacija vodovoda i kanalizacije, instalacija centralnog grijanja i drugo.
Protiv nesavjesnih izvođača radova izriču se odgovarajuće upravne i po potrebi represivne mjere, a u izvjesnim slučajevima donose se i rješenja o zabrani rada dok se ne poduzmu neophodne i naložene mjere.

Komunalni redari

Poslove komunalne kontrole nad provođenjem komunalnog reda na osnovu općinske Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 05/07, 08/09, 12/10 i 02/12), vrše komunalni redari. U Općini Gračanica od 01.11.2013. godine uposlena su dva komunalna redara, te predstavljaju operativno tijelo i obavljaju razne vrste poslova i aktivnosti neophodnih za provođenje komunalnog reda na teritoriji općine Gračanica. Djelokrug rada komunalnih redara su

poslovi utvrđeni odredbama Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 05/07, 08/09, 12/10 i 02/12). Naime, oni vrše obilazik terena cijelog teritorija općine Gračanica po nalogu komunalnog inspektora, kao i po prijavama građana, sačinjavajući pri tome službene zabilješke, zapisnike, foto-dokumentaciju, te prikupljaju predmete i podatke od lica koja su počinila povrede komunalnog reda.

Komunalni redari su organizirani u okviru organizacione jedinice općinske uprave u kojoj su, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa uprave raspoređeni u Službu za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije.

Redari su namještenici, koji samostalno vrše poslove komunalne kontrole i pomažu komunalnim inspektorima u vršenju poslova inspekcijskog nadzora nad provodjenjem komunalnog reda propisanog odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine TK“ broj: 11/05), podzakonskim propisima i aktima donesenim na osnovu ovog zakona.

U redovnim poslovima i radnim zadacima komunalni redari su vršili poslove komunalne kontrole nad: uredjenjem naselja; održavanjem čistoće i čuvanja javnih površina; korištenjem javnih površina; skupljanja, odvoza i postupanja sa skupljenim komunalnim otpadom; uklanjanje snijega i leda; uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i postavljanjem i održavanjem urbane opreme na javnim površinama.

Evidentna je činjenica da uposlenjem dva komunalna redara došlo do vidnog poboljšanja stanja u komunalnoj djelatnosti, što se ogleda u povećanju broja uključenosti u organizovani odvoz smeća kako građana tako i pravnih lica, a što je rezultiralo smanjenjem divljih deponija na području općine Gračanica, čišćem i urednijem gradu i slično.

Rezultati komunalnih redara za gore navedeni period mogu se iskazati u sljedećem:

- Izvršeno 531 redovnih i vanrednih kontrola;
- Sačinjeno 196 zapisnika o kontroli komunalnog reda;
- Nakon obilazaka pravnih i fizičkih lica vršeno je potpisanje novih Ugovora sa sa davaocem komunalnih usluga, o čemu postoji uredna evidencija.
- Izršena kontrola odlaganja građevinskog i drugog otpada na javnim površinama, te pri čemu su u tim slučajevima upozoravali prekršioce na propisno i blagovremeno odlaganje istog, uz službene zabilješke koje su bile podloga za donošenje rješenja o otklanjanju nedostaka i nepravilnosti od strane komunalnih inspektora. Ovdje treba istaći da su komunalni redari dežurali u jutarnjim i popodnevnim satima na raznim lokacijama gdje neodgovorni građani na nepropisan način odlažu smeće i građevinski otpad, a što je rezultiralo da je protiv 13 počinilaca prekršaja postupljeno u skladu sa zakonom.
- Kontrolisali i upozoravali subjekte komunalnog nadzora na blagovremeno čišćenje snijega i leda sa javnih površina pri čemu je izrečena 75 usmena upozorenja.
- Sudjelovali u 96 pregledu u sadejstvu sa komunalnom i građevinskom inspekcijom.

- Vršili kontrolu prodaje na javnim površinama, naročito pazarnim danima, što je rezultiralo uklanjanjem 19 lica koja su vršila prodaju u ulicama Seida Mašića i Bosanskih kraljeva, te uz asistenciju službenika PU Gračanica u nekoliko navrata su uklonjeni kamioni sa javnih površina iz kojih se vršila prodaja na nedozvoljen način.
- Svakodnevno radili i druge poslove iz oblasti komunalnih djelatnosti po nalogu komunalnih inspektora.

Cijeneći iznesene pokazatelje a koji se odnose na rezultate za gore pomenuti period može se konstatovati da su komunalni redari svojim radom i aktivnostima na terenu doprinjeli poboljšanju stanja u komunalnoj oblasti. Gore pomenuti rezultati rada se mogu zasigurno i poboljšati u narednom periodu zašto će biti potrebno preraspodjela radnog vremena komunalnih redara, još bolja i čvršća saradnja sa građanima, školama, nevladinim organizacijama, policijom, medijima, privrednim i svim drugim relevantnim subjektima koji mogu svojim aktivnostima doprinijeti poboljšanju stanja u komunalnoj oblasti na području općine Gračanica.

IV OBLAST NADZORA GRAĐEVINSKE INSPEKCIJE

U Općini Gračanica na poslovima i zadacima urbanističko-građevinska inspekcija u okviru svoje nadležnosti vrši inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba sljedećih zakona kojima je regulisana oblast nadzora i to:

- Zakona o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine TK-a", broj 06/11, 04/13, 15/13, 03/15, 02/16 i 04/17);
- Zakona o uslovima, načinu i postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina („Službene novine TK-a“, broj: 03/06, 01/07, 05/08, 10/11 i 07/17),
- kao i drugih podzakonskih propisa donesenih na osnovu navedenih Zakona.

Rad urbanističko-građevinske inspekcija je bio usmjeren na nadzor nad izgradnjom sa ciljem sprječavanja bespravne izgradnje i onemogućavanja iste, kao i na nadzor nad građenjem za koju urbanističku saglasnost izdaje Služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko pravne poslove Općine Gračanica.

Redovni nadzori vršeni su i u oblasti izdavanja i provođenja urbanističko planske dokumentacije, a koje izdaje nadležna općinska Služba.
Usmjereni inspekcijski nadzori vršeni su po zahtjevu stranke i gotovo isključivo su se odnosili na bespravno izgrađene stambene i druge objekte koji su u nadležnosti ove inspekcije na teritoriji općine.

Postupak inspekcijskog nadzora u ovoj oblasti, kao i u većini drugih oblasti nadzora, pokreće se po službenoj dužnosti, međutim, ono što smatramo za bitno istaći jeste da se u najvećem broju slučajeva fizička i pravna lica obraćaju sa određenim inicijativama za vođenje postupka inspekcijskog nadzora. U skladu sa odredbama naprijed navedenih Zakona, kao i odredbama Zakona o organizaciji uprave, o svakom inspekcijskom pregledu inspektori sastavljali inspekcijski zapisnik u kojem su navodili činjenično

stanje utvrđeno tim pregledom, te su u skladu sa istim i preduzimali određene upravne i prekršajne mjere i radnje.

U skladu sa odredbama materijalnih zakona inspektori su izdavali sljedeće vrste rješenja:

- rješenje o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti;
- rješenje o obustavi gradnje;
- rješenje o uklanjanju građevine ili njenog dijela;
- zaključke o zatvaranju gradilišta/građevine.

Kada su u pitanju rješenja o otklanjanju nepravilnosti ista su izdavana sudionicima gradnje ukoliko se utvrdi da su određeni nedostaci na građevini nastali tokom njenog korištenja, odnosno da ista građevina može ili ugrožava pouzdanost susjednih građevina, život i zdravlje ljudi i imovine.

Kada su u pitanju rješenja o obustavi gradnje, ista su izdavana u situacijama ako se građevina gradi, odnosno rekonstruira protivno odobrenju za gradnju, ako se utvrde nedostaci i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu, kao i u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

Uklanjanju građevine kao jednoj od upravnih mjera pristupalo se u situaciji ako se gradnja vrši ili je izvršena bez odobrenja za gradnju, ako se gradi protivno odobrenju za gradnju, ako se utvrdi da ista građevina predstavlja opasnost za susjedne građevine i život ljudi, te da se ta opasnost nije na drugi način mogla otkloniti, kao i drugim slučevima predviđenim Zakonom o prostornom uređenju i građenju TK-a.
U izvještajnom periodu izvršeno je uklanjanje 24 objekata.

Provođenje odredaba Zakona o prostornom uređenju i građenju nije bilo moguće u potpunosti provoditi iz razloga što je odredbama Zakona o uslovima, načinu i postupku legalizacije određeno da nadležna urbanističko-građevinska inspekcija dužna prekinuti postupak inspekcijskog nadzora u svim predmetima gdje je podnesen zahtjev za legalizaciju bespravno izgrađenih građevina.

Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o uslovima i postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina TK-a, koji je stupio na snagu u julu 2017.godine, produžen je rok za podnošenje zahtjeva za legalizaciju bespravno izgrađenih građevina do 31. maja 2019.godine, što čini razlogom da je ova inspekcija imala veći broj prekršajnih naloga nego u prethodnim godinama, a zbog nepostupanja stranaka po rješenjem naloženim mjerama od strane ovog Organa.

Drugi problem koji se javlja kada su u pitanju uklanjanja bespravno izgrađenih objekata kao i objekata privremenog karaktera, jeste u slučajevima kada investitor, odnosno vlasnik ne postupi po rješenju inspektora o uklanjanju građevine ili njenog dijela, da će se rješenje izvršiti pomoću druge osobe na trošak investitora, odnosno vlasnika.

Nadležna općinska služba svake godine shodno Zakonu o javnim nabavkama BiH je obavezna izvršiti izbor pravne osobe, čije usluge će se koristiti za izvršenje rješenja građevinske inspekcije, i do sada ni na jedan raspisani tender nije se javila firma za izvođenje radova koji bi se odnosili na rušenje objekata po rješnjima inspektora.

Kada su u pitanju razultati rada ove inspekcije ističemo da je u prethodnoj godini izvršeno:

- *361* inspekcijskih nadzora;
- doneseno je ukupno *60* rješenja;
- Izrečeno ukupno *19* prekršajnih naloga;
- Izjavljeno *3* žalbe;
- Izvršeno ukupno *24* rješenje o uklanjanju objekata;
- Izdato *70* zaključaka;

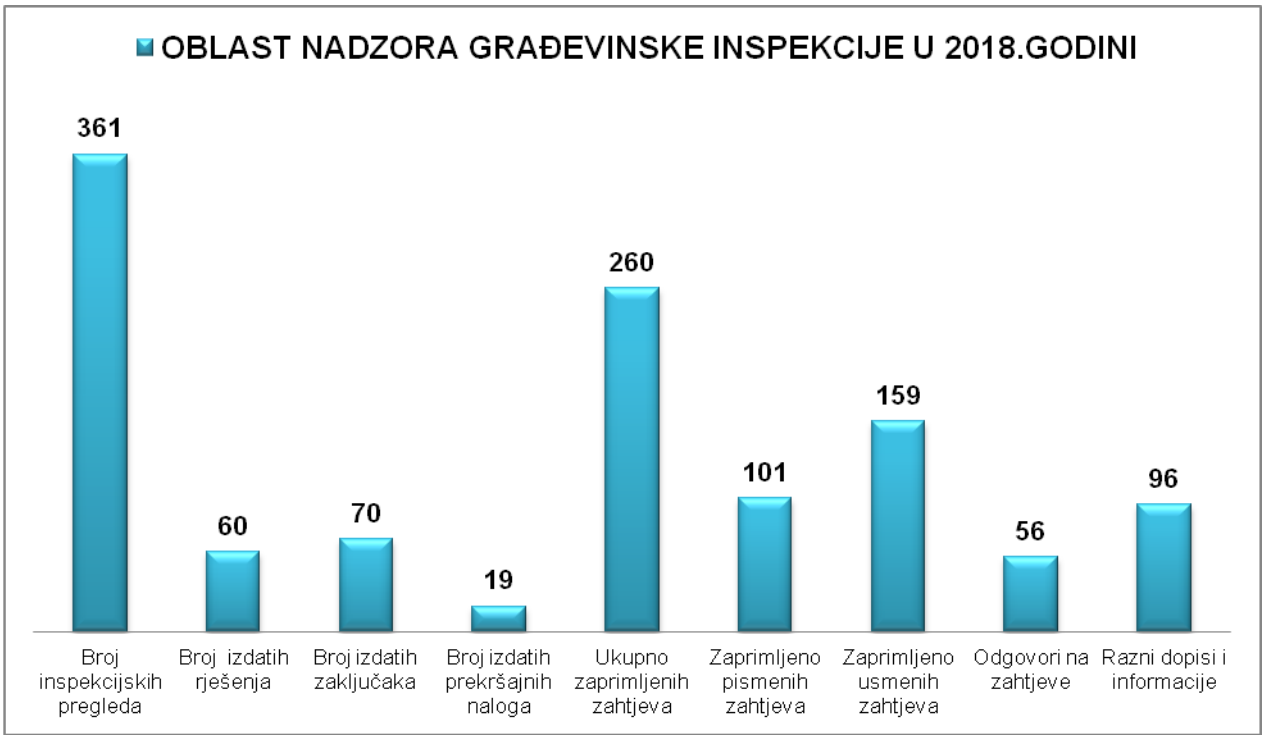

sl. 6 Grafički prikaz mjera po inspekcijskim nadzorima urbanističko-građevinske inspekcije za 2018. godinu

Od ukupno 60 rješenja, na 3 su podnesene žalbe. Sve 3 žalbe je riješeno u zakonskom roku, dok je jedno rješenje poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

U izvještajnom periodu, urbanističko-građevinska inspekcija Općine Gračanice je u 2018. godini izdala 19 prekršajna naloga, zatvorena su tri gradilišta na teritoriji općine Gračanica te podnesena jedna krivična prijava protiv fizičkog lica, zbog skidanja službenog znaka i trake ovog organa.

Za ovu inspekciju se može konstatovati da ostvaruje tijesnu saradnju sa Službom za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko pravne odnose, Službom za upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i zajedničke poslove kao i Službom civilne zaštite.

Ova inspekcija u obavljanju radnih zadataka između ostalog vrši i kontrolu dokumenata za čije izdavanje je nadležna Služba za prostorno uređenje, te je na ovaj način moguće djelovati preventivno u pogledu svih sudionika u građenju.

Saradnja sa Ombudsmanima je ostvarena na način da je istim omogućeno uvid u vršenje inspekcijskog nadzora u predmetima za koji su pokazali interesovanje.
Na traženje Institucija Ombudsmana ovaj Organ je redovno i blagovremeno dostavljao tražene informacija kojom prilikom su data na uvid sva službena dokumenta, informacija o poduzetim upravnim mjerama, i podaci koji utiču na rješavanje predmeta.

Prema Zakonu o organizaciji organa uprave FBiH i Zakonom o upravnom postupku FBiH, propisana je obaveza inspektora kao službenih lica da su dužni ostvarivati saradnju sa Ombudsmanima i na svaki zahtjev podnesen od ovog organa odgovoroti blagovremeno i potpuno.

Građevinska inspekcija je u toku 2018. godine na zahtjev Službe za upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i zajedničke poslove izvršila ukupno 15 inspekcijska pregleda i sačinila isto toliko zapisnika o fizičkom stanju objekata, a po Oglasu za dodjelu jednokratnih bespovratnih sredstava za pomoć u rješavanju stambenih potreba socijalno ugroženih branitelja i članova njihovih porodica na području TK-a, a za područje općine Gračanica i Javnom pozivu F BiH za odabir korisnika pomoći za izgradnju i sanaciju stambenih jedinica uništenih i oštećenih u poplavama 2014.godine u Projektu oporavka od poplava.

Takođe izuzetno veliki problem u izvještajnom periodu u radu inspekcije predstavljao je problem sa imenovanjem pravnog lica za izvršenja pravosnažnih rješenja građevinske inspekcije, obzirom da je Zakonom o prostornom uređenju i građenju TK-a propisana obaveza provođenja javnog poziva od strane općina u toku svake kalendarske godine za imenovanje istog.

Na raspisani Javni poziv u 2018. godini, nije bilo prijavljenih pravnih lica čije će se usluge koristiti za izvršenje rješenja građevinske inspekcije.

U narednom periodu težište inspekcijskog nadzora u oblasti građenja i dalje će biti preventivno djelovanje inspekcije vezano za sve sudionike u građenju pod kojima se podrazumijevaju mjere i radnje u svrhu sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti u primjeni zakona i drugih propisa koje kontroliše urbanističko-građevinska inspekcija.

V OBLAST NADZORA TRŽIŠNE INSPEKCIJE

U Općini Gračanica na poslovima i zadacima tržišno-ugostiteljska inspekcija u okviru svoje nadležnosti vrši nadzor nad primjenom odredaba sljedećih zakona iz oblasti trgovine, ugostiteljstva i obrta, kojima je regulisana oblast nadzora i to:

- Zakon o zaštiti potrošača u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 25/06),
- Zakon o autorskim i srodnim pravima („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10),
- Zakon o inspekcijama u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 69/05),
- Zakon o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ broj: 81/15),
- Zakon o fiskalnim sistemima ("Službene novine Federacije BiH" broj 81/09),
- Zakon o unutrašnjoj trgovini („Službene novine FBiH“ broj 40/10),
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine FBiH“ broj 32/09),
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine FBiH“ broj 35/09),
- Zakon o kontroli cijena („Službene novine FBiH“ broj: 2/95 i 70/08),
- Zakon o kontroli predmeta od plemenitih metala („Službene novine FBiH“ broj: 6/98, 35/9 i11/99),
- Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina („Službene novine FBiH“ broj 23/06),
- Zakon o načinu prikupljanja, odlaganja, razvrstavanja i obavljanja otkupa sekundarnih sirovina i otpadnog materijala („Službene novine FBiH“ broj 16/02).

U Odsjeku za inspekcijske poslove, nadzor nad primjenom naprijed navedenih zakona obavlja jedan inspektor, koji je započeo sa radom u maju 2018.godine.

U izvještajnom periodu, izvršeno je 137 inspekcijskih nadzora, od čega su svi bili redovni nadzora. Od ukupnog broja naprijed navedenih nadzora, evidentirano je 78 urednih, a protiv 59 subjekata je pokrenut upravni postupak.
Po svim podnesenim zahtjevima za obavljanje obrtničke i trgovinske djelatnosti izvršeno je 36 redovnih nadzora.
U navedenim inspekcijskim nadzorima poduzete su slijedeće mjere: donesena su 36 rješenja i 23 zaključka, bez pokrenutih prekršajnih postupaka.

Najveći broj rješenja je izdat po osnovu Zakona o unutrašnjoj trgovini 28 rješenja te po osnovu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima 8, sa izrečenim upravnim mjerama o otklanjanju nepravilnosti.

Kada su u pitanju razultati rada ove inspekcije ističemo da je u prethodnoj godini izvršeno:

- *137* inspekcijskih nadzora;
- doneseno je ukupno *36* rješenja;
- Izdata *23* zaključka.

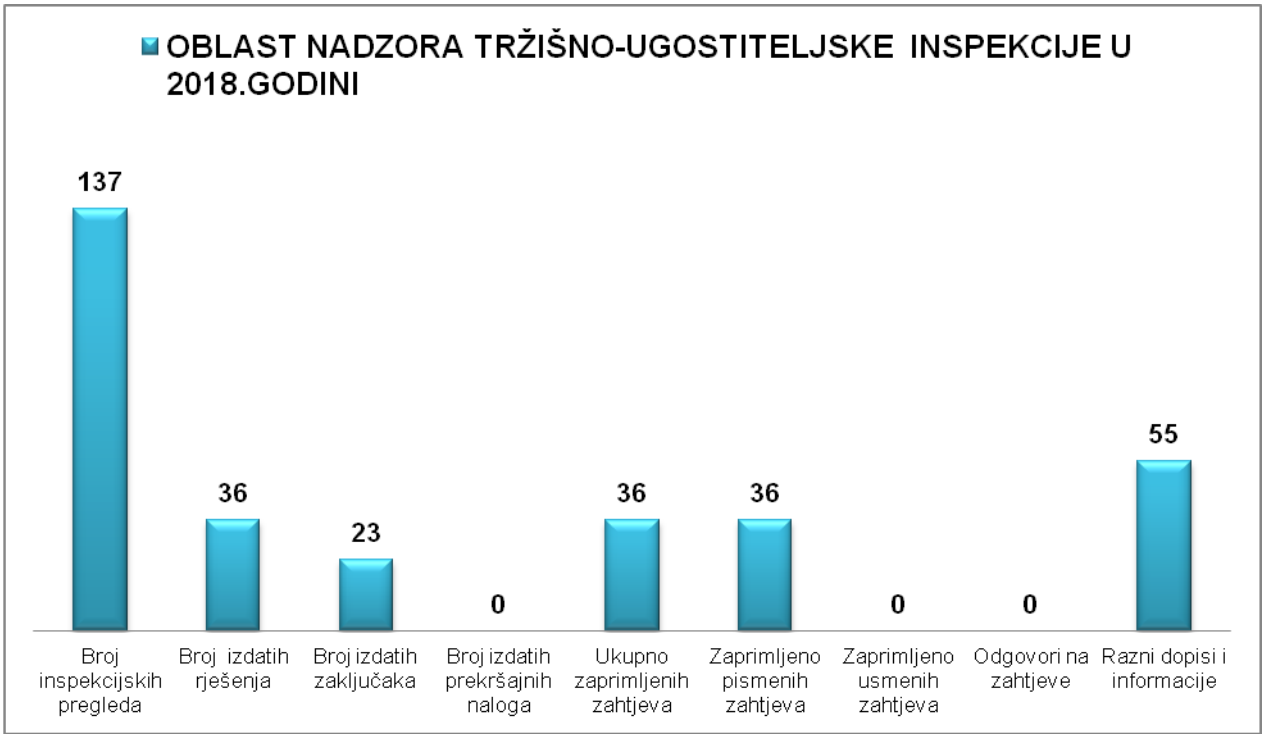

sl. 7 Grafički prikaz mjera po inspekcijskim nadzorima tržišno-ugostiteljske inspekcije za 2018. godinu

VI ZAKLJUČCI I PRIJEDLOZI MJERA

Cijeneći iznesene pokazatelje rezultata rada za 2018. godinu u odnosu na prethodni izvještajni period, rezultati rada ovih inspekcija su značajno bolji kako u ukupnom broju pregleda tako i u donošenju upravnih mjera na osnovu konstatovanog činjeničnog stanja.

Gore pomenuti rezultati rada se mogu poboljšati u narednom periodu uz poduzimanje određenih mjera i aktivnosti a posebno:

1. Popuniti Odsjek kadrovima, kako je planirano Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, a zbog obimnosti i složenosti posla.
2. Izvršiti mapiranje bespravno izgrađenih objekata i poduzeti mjere da se isti legaliziraju.
3. Nastaviti aktivnosti građevinske inspekcije kao i samih pravnih subjekata na otklanjanju arhitektonskih barijera, koje omogućavaju nesmetan pristup objektima osobama sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, što je i utemeljeno u Zakonu o prostornom uređenju i građenju.
4. Ponoviti postupak i izvršiti izbor pravnog lica shodno Zakonu o javnim nabavkama BiH čije usluge će se koristiti za izvršenje rješenja građevinske inspekcije.

5. Raditi na medijskoj kampanji, kao što su edukativni programi o bespravnoj gradnji, o odlaganju otpada na nedozvoljena mjesta, o izgradnji objekata uz riječne tokove i slično.
6. Da JP “KOMUS” Gračanica u saradnji sa komunalnim inspektorima i komunalnim redarima i dalje nastavi aktivnosti oko uključivanja preostalih MZ-a (Lukavica i Gornja Orahovica) u organizovani odvoz smeća.
7. Da se na području Općine Gračanica istraje u obezbjeđivanju sredstva za izgradnju i održavanje kanalizacionih mreža u cilju odvodnje otpadnih i oborinskih voda iz svih naseljenih mjesta.
8. Predvidjeti Budžetom sredstva za uklanjanje divljih deponija.
9. Provesti aktivnosti izbora Upravitelja zgrada u skladu sa Zakonom.
10. Uskladiti Odluku o radnom vremenu, te vršiti preraspodjelu radnog vremena i djelovati u dane vikenda, praznika, te u popodnevnim satima, jer veliki broj ilegalni radnji se upravo dešava u ovom vremenu.
11. Kroz završetak sprata nove zgrade, rješavati pitanje adekvatnog prostora za inspekcije, te kvalitetnije materijalno-tehničke i druge uslove.